

محاسبه ضریب تناسب نسبی تخصص با شغل در

بخش کشاورزی

* مصطفی کاظمی

چکیده:

اگر بهره‌وری را میزان کالاها یا خدمات تولیدی توسط نیروی انسانی در واحد زمان در نظر بگیریم آموزش افراد به دلایل گوناگون می‌تواند موجب افزایش بهره‌وری شود. مهمترین آثار بکارگیری نیروی متخصص شامل افزایش کارآئی گروه کاری، افزایش بهره‌وری نهائی عامل سرمایه، تعویق وقوع قانون بازده نزولی افزایش سطح تکنولوژی مؤسسه، ایجاد صرفه‌جویی، افزایش حجم تولید و تخصیص مطلوب منابع می‌باشد.

اثرات نیروی متخصص در افزایش بهره‌وری وقتی به متشه ظهور می‌رسد که نیروی متخصص در جایگاه شغلی متناسب با نوع تخصص و رشته تحصیلی خود قرار گرفته باشد در این مقاله سعی می‌شود روشی برای محاسبه ضریب تناسب نسبی افراد متخصص با شغل، با استفاده از ماتریس‌های تناسب تخصص - شغل و نیروی انسانی متخصص - شغل در بخش کشاورزی معرفی گردد. پس از معرفی روش بر مبنای اطلاعات بدست آمده در سرشماری نفوس و مسکن ضریب تناسب افراد متخصص با شغل در گروه عمده شغلی کشاورزان، دامداران، جنگلداران و ... شامل مدیران و سرپرستان بهره‌برداری‌های کشاورزی، بهره‌برداران کشاورزی و دامداران مالک کارگران و مزد بگیران کشاورزی و دامداری، جنگلداران و جنگلبانان و ماهیگیران و شکارچیان و کارکنان مربوطه برای کل کشور، کل مناطق شهری کشور و کل مناطق روستایی کشور و استان سیستان و بلوچستان محاسبه می‌شود. نتایج محاسبات براساس روش مزبور نشان می‌دهد که ضریب تناسب تخصص با شغل برای متخصصان شاغل در بخش کشاورزی در کل کشور ۴۶/۵ درصد و در کل مناطق شهری ۵۰ درصد و در کل مناطق روستایی کشور ۳۷/۲ درصد می‌باشد به بیان دیگر از هر صد نفر متخصص در کل کشور در بخش کشاورزی حدود ۴۷ نفر در رابطه با شغل مرتبط با تخصص مشغول بکارند و ۵۳ نفر دیگر در شغل‌هایی مشغول بکارند که ارتباطی با تخصص شان ندارد. همچنین از هر صد نفر متخصص در گروه کشاورزی در مناطق شهری ۵۰ نفر در شغل‌های مرتبط با تخصص شاغلند و ۵۰ نفر دیگر در شغل‌هایی مشغول بکارند که تناسبی با تخصص آنان ندارد. متناسب با اطلاعات گردآوری شده می‌توان روش معرفی شده در این مقاله را برای محاسبه ضریب تناسب متخصص - شغل در مناطق دیگر یا بخش‌های دیگر اقتصاد مورد استفاده قرار داد.